

۱۳۹۰/۵/۳ - ۹۱۲۵۹
۴۶۷۲۱/۹۱۲۵۹

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالیٰ

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

جناب آقای دکتر لاریجانی
رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "موافقتنامه تاسیس دالان حمل و نقل و گذر بین المللی
بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران، سلطان نشین عمان، دولت قطر،
ترکمنستان و جمهوری ازبکستان (موافقتنامه عشق آباد)" که بنا
به پیشنهاد وزارت راه و ترابری در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۳/۲۲ هیئت وزیران
به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم
می شود.

محمد احمدی نژاد

رئیس جمهور

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور،
معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، شورای
نگهبان، وزارت راه و ترابری، وزارت امور خارجه، دبیرخانه شورای
اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

۴۶۷۲۱/۹۱۲۵۹
۱۳۹۰ / ۰۵ - ۳

بسمه تعالیٰ

مقدمه توجیهی:

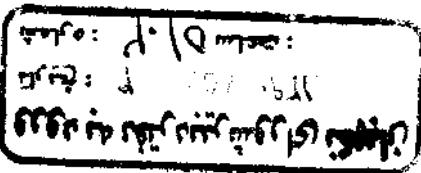
با عنایت به اهمیت موافقنامه عشق آباد در توسعه و پیشرفت اقتصادی کشورهای عضو آن و ایجاد تسهیلات بیشتر برای تجارت و سرعت بخشیدن به تجارت بین کشورهای منطقه، توسعه گذر (ترانزیت) کالا و انرژی از قلمروی ایران، انجام سرمایه گذاری های مشترک در زیر ساختهای حمل و نقل کشورهای عضو، تسریع و تسهیل دسترسی به بازارهای بین المللی، ایجاد امنیت بیشتر برای جابه جایی کالا و مسافر و برقراری پیوند مستحکم تر بین دولتها و مردم منطقه و با توجه به مزایای ویژه آن برای جمهوری اسلامی ایران از قبیل ایجاد درآمد و استغالت زایی، ارتقای جایگاه گذرنی (ترانزیتی) ایران در منطقه، جذب سرمایه گذاری خارجی در پروژه های زیر ساختهای حمل و نقل، استفاده بیشتر از بنادر خلیج فارس و توسعه حمل و نقل چند وجهی (دریایی، جاده ای و ریلی)، لایحه زیر برای طی مراحل قانونی تقدیم می شود:

لایحه "موافقنامه تاسیس دالان حمل و نقل و گذر بین المللی بین دولتهاي
جمهوری اسلامی ایران، سلطان نشین عمان، دولت قطر، ترکمنستان و
جمهوری ازبکستان (موافقنامه عشق آباد)"

ماده واحده - موافقنامه تاسیس دالان حمل و نقل و گذر بین المللی بین دولتهاي
جمهوری اسلامی ایران، سلطان نشین عمان، دولت قطر، ترکمنستان و جمهوری ازبکستان (موافقنامه
عشق آباد) به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.
تبصره - انجام داوری موضوع ماده (۱۱) موافقنامه توسط دولت جمهوری اسلامی ایران منوط به
رعایت قوانین و مقررات مربوط است.

رئیس جمهور

وزیر امور خارجه

موافقنامه تأسیس دالان حمل و نقل و گذر بین المللی
بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران، سلطان نشین عمان، دولت قطر، ترکمنستان و جمهوری ازبکستان
(موافقنامه عشق آباد)

دولتهای جمهوری اسلامی ایران، سلطان نشین عمان، دولت قطر، ترکمنستان و جمهوری ازبکستان که از این بس طرفهای متعاهد نامیده می شوند؛
با تمایل به حمایت و تحکیم همکاری‌ها و توسعه روابط اقتصادی بین خود،
با تصدیق روند موجود تقویت و توسعه بیشتر روابط اقتصادی ملت‌های خود در سطوح منطقه‌ای و جهانی؛
با تائید اهمیت موافقنامه‌های بین المللی موجود در زمینه حمل و نقل کالاهای گذری از طریق زیرساختهای ریلی،
جاده‌ای و بندری و همچنین نیاز به تسریع توسعه اقتصادی پایدار در کشورهای خود؛
با تأکید بر تعهدات خود نسبت به تامین تسهیلات لازم برای حمل و نقل و گذر سریع، روان و کارآمد کالا و مسافر
به سایر کشورها و بالکنس و بهره برداری از موقعیت‌های جغرافیایی خود؛
با ابراز تمایل خویش نسبت به توسعه و تقویت توانمندی‌های خود برای تسهیل حمل و نقل و گذر کالا و مسافر بر
اساس قوانین ملی موجود و طبق استانداردها و کنوانسیونهای بین المللی حمل و نقل؛
با ابراز امیدواری نسبت به استفاده از حداکثر تلاش ممکن در جهت بهره برداری از زیرساختهای حمل و نقلی موجود
به منظور حمل و نقل و گذر کالا و مسافر از طریق قلمروهای خود؛
به شرح زیر توافق نمودند:

ماده ۱

تعاریف

تعاریف و اصطلاحات به کاررفته در این موافقنامه دارای معانی زیر می باشند:

- الف) متصدی حمل و نقل: هر شخص حقیقی یا حقوقی که در قلمرو یک طرف متعاهد به ثبت رسیده و بر اساس
قوانين ملی کشور خود مجاز به انجام عملیات حمل و نقل بین المللی کالا و مسافر باشد.
- ب) طرفهای موسس: به طور مشترک دولتهای جمهوری اسلامی ایران، سلطان نشین عمان، دولت قطر، ترکمنستان و
جمهوری ازبکستان،
- پ) کالا: تمامی انواع کالاهای اقلام (با سیستم کدگذاری هماهنگ) که متصدی حمل و نقل، حمل آنها را به استناد
قرارداد حمل از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین المللی بر عهده می گیرد.
- ت) کالاهای خطناک: هر نوع ماده، فرآورده یا ضایعاتی که به دلیل خصوصیات خود، می تواند در فرآیند حمل و نقل،
بارگیری یا تخلیه بار، باعث انفجار، آتش سوزی یا آسیب رساندن به کالاهای زیرساختهای حمل و نقلی و نیز
زندگی، سلامت، محیط زیست و امنیت ملی شود.
- ث) دالان حمل و نقل و گذر بین المللی: شبکه‌ای از سامانه‌های اصلی حمل و نقل که کشورهای طرفهای متعاهد را به
منظور حمل و نقل بین المللی کالا و مسافر از طریق حمل و نقل زمینی یا دریایی به یکدیگر مرتبط می نماید.
- ج) حمل و نقل بین المللی: جابجایی کالا و مسافر با استفاده از شیوه‌های مختلف حمل و نقل (زمینی یا دریایی) از
قلمرو ملی طرفهای متعاهد.

دفتر هیئت دولت

- ج) سرمایه گذاری: هرگونه سرمایه‌ای که از طرف نهاد، موسسه مالی یا اهداء کننده سرمایه در جهت توسعه پروژه‌های زیرساخت‌های حمل و نقلی در مسیر دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی تامین شود.
- ح) حمل و نقل چندوجهی: حمل کالا با استفاده از حداقل دو شیوه مختلف حمل و نقلی.
- خ) مسافر: شخصی که هزینه‌های حمل و نقل را برای سفر از یک نقطه به نقطه دیگر توسط حمل و نقل زمینی یا دریایی از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی پرداخت می‌کند.
- د) حمل و نقل مسافر: خدمات حمل و نقل برای انتقال مسافر توسط حمل و نقل زمینی یا دریایی از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی.
- ذ) کالاهای فاسد شدنی: هر نوع کالایی که نیاز به اقدامات حفاظتی و روند گذر سریع درعبور از مرز (زمینی و دریایی) و از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی داشته باشد.
- ر) بندر: محلی که کشتی در آن پهلو می‌گیرد و برای کشتیرانی دریایی بین‌المللی باز است و از آن برای بارگیری و تخلیه کالا و سوار و پیاده کردن مسافر استفاده می‌شود.
- ز) گذر: حمل و نقل کالا و مسافر از قلمرو یک طرف متعاهد از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی که نقاط مبدأ و مقصد آن در خارج از قلمرو آن طرف متعاهد باشد.
- ژ) حمل و نقل کالا: حمل و نقل کالا از یک نقطه به نقطه دیگر در ازای هزینه حمل.

ماده ۲

شرایط عمومی موافقنامه

- ۱- مفاد این موافقنامه امور حمل و نقل و گذر بین‌المللی کالا و مسافر از طریق قلمرو کشورهای طرفهای متعاهد به وسیله هریک از شیوه‌های حمل و نقل (زمینی و دریایی) در طول مسیرهای تصویب شده از طرف شورای هماهنگی که طبق ماده (۹) این موافقنامه تشکیل شده است را تنظیم می‌کند.
- ۲- مقام‌های صلاحیتدار طرفهای متعاهد برای اجرای این موافقنامه، به شرح زیر خواهند بود:
- در جمهوری اسلامی ایران: وزارت راه و ترابری
 - در سلطان نشین عمان: وزارت حمل و نقل و ارتباطات
 - در دولت قطر: وزارت امور خارجه - همکاری‌های بین‌المللی
 - در ترکمنستان: وزارت حمل و نقل ریلی، وزارت حمل و نقل موتوری و خدمات دولتی دریانوردی و حمل و نقل رودخانه‌ای
 - در جمهوری ازبکستان: وزارت روابط اقتصادی خارجی، سرمایه گذاری و تجارت، آژانس حمل و نقل رودخانه‌ای و وسائل نقلیه ازبکستان، شرکت ریلی سهامی عام «نراه آهن ازبکستان»
- ۳- این موافقنامه حقوق و تعهدات هریک از طرفهای متعاهد در قبال موافقنامه‌ها و معاهدات بین‌المللی که عضو آن می‌باشند از جمله موارد منعقده بین طرفهای متعاهد را نقض نخواهد کرد.

ماده ۳

اهداف موافقنامه

- طرفهای متعاهد موارد زیر را انجام خواهند داد:
- ۱- ایجاد دالان حمل و نقلی قابل اعتماد به منظور گذر و حمل و نقل منظم کالا و مسافر بین کشورهای آسیای مرکزی و بنادر خلیج فارس و دریای عمان و صادرات - واردات کالا از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی.
 - ۲- افزایش سرعت حمل و نقل کالا و مسافر با هدف بهینه سازی هزینه‌های حمل.

دفتر هیئت دولت

- ۳- افزایش کارایی استفاده از توان حمل و نقلی و گذری طرفهای متعاهد.
- ۴- جذب کالاهای گذری کشورهای دیگر از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی.
- ۵- افزایش اثر بخشی روابط حمل و نقلی به منظور تنظیم حمل و نقل و گذر کالا و مسافر از قلمرو طرفهای متعاهد.
- ۶- تسهیل دسترسی به بازارهای بین‌المللی با استفاده از حمل و نقل دریایی و زمینی از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی.
- ۷- تامین امنیت سفر و اجرای استانداردهای بین‌المللی این‌معنی درخصوص حمل و نقل و گذر کالا و مسافر و نیز حفاظت محیط زیست طبق استانداردهای بین‌المللی.
- ۸- ایجاد شرایط برابر و غیرتبعیض آمیز برای تامین کنندگان تمامی شیوه‌های خدمات حمل و نقل.
- ۹- ساده سازی و هماهنگ نمودن استناد رسمی و مراحل حاکم حمل و نقل و گذر بین‌المللی کالا و مسافر طبق موافقنامه‌ها و استانداردهای بین‌المللی موجود.

ماده ۴

دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی

- ۱- طرفهای متعاهد به استناد این موافقنامه، دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی که کشورهای آسیای مرکزی را به بنادر واقع در خلیج فارس و دریای عمان متصل می‌نماید، تاسیس خواهند نمود که از این پس «دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی» نامیده می‌شود.
- ۲- طرفهای متعاهد مسیرهای دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی را تعین و زیرساختها و شیوه‌های حمل و نقلی مورد استفاده در حمل و نقل کالا و مسافر را مشخص خواهند نمود.
- ۳- طرفهای متعاهد تمام اقدامات لازم را به منظور کمک به یکدیگر از طریق سرمایه‌گذاری در پروژه‌های زیرساخت‌های حمل و نقل در مسیر دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی انجام خواهند داد.

ماده ۵

توسعه تسهیلات برای حمل و نقل و گذر بین‌المللی کالا و مسافر

- ۱- طرفهای متعاهد در حین اجرای این موافقنامه، طبق قوانین ملی خود تسهیلات مؤثر در زمینه حمل و نقل و گذر بین‌المللی کالا و مسافر از طریق قلمرو کشور خود را فراهم خواهند کرد.
- ۲- هر طرف متعاهد طبق قوانین ملی خود، صدور روادید به اتباع طرفهای دیگر، شاغل در امر حمل و نقل و گذر بین‌المللی را تسهیل خواهد نمود.

ماده ۶

قواعد حاکم بر حمل و نقل کالاهای خطرناک، ممنوعه و یا دارای استفاده دوگانه

براساس این موافقنامه حمل و نقل یا گذر کالاهای خطرناک یا ممنوعه یا دارای استفاده دوگانه، از طریق قلمرو یک طرف متعاهد، بدون اخذ مجوز قبلی از آن طرف متعاهد ممنوع می‌باشد. طرفهای متعاهد این کالاهای را که توسط کارگروه پیگیری که طبق ماده (۱۰) این موافقنامه تشکیل شده است، در پروتکل الحاقی گردآوری و از سوی شورای هماهنگی اطلاع رسانی خواهد گردید، مشخص خواهند نمود.

دفتر هیئت دولت

ماده ۷

قواعد حاکم بر حمل و نقل کالاهای فاسدشدنی

طرفهای متعاهد گذر کالاهای فاسدشدنی در حین عبور از مرزهای طرفهای متعاهد را بدون هرگونه تأخیر غیر موجه، تسريع و تسهیل خواهند نمود.

ماده ۸

مالیاتها و عوارض

- ۱- طرفهای متعاهد بهینه سازی عوارض، مالیاتها و دیگر حقوق دولتی، از جمله هزینه‌های ناشی از خدمات ارائه شده برای کالاهای گذری را صرفنظر از ماهیت یا هدف آنها پیگیری خواهند نمود.
- ۲- هزینه‌های ناشی از خدمات ارائه شده توسط تامین کنندگان خدمات می‌تواند در مورد کالاهای گذری وضع گردد.
- ۳- شورای هماهنگی با ایجاد ساز و کاری به منظور بهینه سازی میزان هزینه ها، عوارض و مالیات ها موافقت خواهد نمود.

ماده ۹

شورای هماهنگی

- ۱- طرفهای متعاهد به منظور اجرای این موافقتنامه، شورای هماهنگی را با مسئولیت های زیر تشکیل خواهند داد:
 - (الف) تنظیم موضوعات مربوط به اعمال و اجرای این موافقتنامه؛
 - (ب) بررسی موضوعات اقتصادی، سازمانی، فنی و حقوقی مربوط به ایجاد دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی؛
 - (پ) تدوین پیشنهادهای مربوط به افزایش جریان گذر کالا و افزایش جذابیت دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی؛
 - (ت) تصویب مسیرهای دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی؛
 - (ث) تهیه پیشنهادهایی به منظور بهینه سازی هزینه‌های حمل و نقل و گذر کالا و مسافر از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی با استفاده گسترده از حمل و نقل چند وجهی.
- ۲- شورای هماهنگی اولین نشست خود را ظرف مدت شش ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه به منظور تنظیم قواعد و رویه‌های شورا و نیز تعیین نحوه عملکرد کارگروه پیگیری برگزار خواهد نمود.
- ۳- شورای هماهنگی حداقل سالی یک بار یا بنا به درخواست هریک از طرفهای متعاهد، به طور متناسب براساس حروف الفبای انگلیسی، در قلمروی طرفهای متعاهد تشکیل جلسه خواهد داد

ماده ۱۰

کارگروه پیگیری

- ۱- طرفهای متعاهد ظرف مدت دو ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه، کارگروه پیگیری مشکل از نمایندگان خود را تشکیل خواهند داد. این کارگروه سه ماه پس از تشکیل، به منظور ساماندهی کار خود جلسه‌ای را برگزار خواهد نمود.
- ۲- کارگروه پیگیری دارای وظایف زیر می‌باشد:
 - (الف) تعیین مسیرهای دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی؛
 - (ب) تهیه مطالعات پیرامون مالیاتها، هزینه‌ها و تعرفه‌هایی که درحال حاضر در بنادر و نقاط مرزی توسط هر طرف متعاهد وضع گردیده و ارائه پیشنهادهایی به منظور افزایش جذابیت دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی؛

ب) تهیه مطالعات مربوط به ایجاد تسهیلات حمل و نقل کالا از طریق قلمرو طرفهای متعاهد با در نظر گرفتن قرنطینه دائمی و نباتی و نیز کالاهای ممنوعه و دارای محدودیت؛
ت) تهیه پیشنهادهایی در جهت تحقق اهداف این موافقتنامه به نحوی که با قوانین ملی هر طرف متعاهد مغایرت نداشته باشد؛

ث) تهیه و تدوین پیش نویس برنامه‌ها و پروتکل‌های مرتبط با این موافقتنامه؛
ج) تهیه پیشنهادهایی برای هماهنگ سازی سیاستهای حمل و نقلی و گذری با هدف توسعه دلان حمل و نقل و گذر بین‌المللی، پایانه‌ها، تاسیسات و زیرساختهای ضروری (بنادر و نقاط مرزی)؛
ج) تهیه گزارش‌های دوری و جامع درخصوص پیشرفت اجرای این موافقتنامه.
۳- کارگروه پیگیری، می‌تواند در صورت اقتضاء، مفاد کنوانسیون بین‌المللی ساده و هماهنگ سازی تشریفات گمرکی که در کیوتو در تاریخ ۱۸ می سال ۱۹۷۳ (برابر با ۱۲۵۲/۲/۲۸) امضا شد را به همراه متن اصلاح شده آن پیرامون حمل و نقل گذری، بررسی و پیشنهادهای خود را ارائه نماید.

ماده ۱۱

حل و فصل اختلافات

۱- هرگونه اختلاف بین هر یک از طرفهای متعاهد، ناشی از تفسیر یا اجرای این موافقتنامه از طریق مذاکره بین طرفهای ذیربیط حل و فصل خواهد شد.
۲- چنانچه طرفهای ذیربیط در اختلاف، ظرف مدت نه ماه از شروع مذاکرات به توافقی دست نیابند، اختلاف به شورای هماهنگی ارجاع خواهد گردید.
۳- چنانچه شورای هماهنگی نتواند اختلاف را ظرف مدت یک سال از زمان ارجاع اختلاف به شورا حل و فصل نماید، اختلاف از طریق داوری حل و فصل خواهد گردید. طرفهای اختلاف درخصوص شیوه داوری توافق خواهند نمود.

ماده ۱۲

الحاق

۱- این موافقتنامه برای الحاق هر کشوری، مفتوح خواهد بود.
۲- هر کشوری که قصد الحاق به این موافقتنامه را داشته باشد، کشور امین استاد را از قصد خود برای الحاق آگاه خواهد نمود. کشور امین استاد، مراتب را به طرفهای موسس جهت بررسی، اعلام خواهد نمود.
۳- این موافقتنامه (۳۰) روز پس از آن که کشور امین استاد آخرین تاییدیه مکتوب طرف موسس را دریافت نماید برای کشور ملحق شونده لازماً اجرا خواهد گردید.

ماده ۱۳

کشور امین استاد

ترکمنستان کشور امین استاد این موافقتنامه خواهد بود. کشور امین استاد، نسخه‌های تصدیق شده این موافقتنامه را به طرفهای متعاهد ارسال خواهد نمود. کشور امین استاد، طرفهای متعاهد را از الحاق سایر کشورها به این موافقتنامه و کناره‌گیری از این موافقتنامه، مطلع خواهد نمود.

دفتر هیئت دولت

۱۴ ماده

اصلاحات

این موافقتنامه می‌تواند پس از تصویب تمام طرفهای متعاهد، اصلاح گردد. تمامی اصلاحات پس از امضاء تمامی طرفهای متعاهد، جزء لاینفک این موافقتنامه خواهد شد.

۱۵ ماده

لازم الاجرا شدن

این موافقتنامه پس از گذشت ۳۰ روز از تاریخ ارائه اطلاعیه کتبی آخرین طرف موسس به کشور امین استاد از طریق مجاری دیپلماتیک مبنی بر تصویب یا تکمیل تمامی تشریفات قانونی لازم برای لازم الاجرا شدن آن، لازم الاجرا خواهد شد. کشور امین استاد، طرفهای دیگر را از اطلاعیه‌های مزبور آگاه خواهد نمود.

۱۶ ماده

اعتبار

- ۱- این موافقتنامه به مدت (۱۰) سال از تاریخ لازم الاجرا شدن آن معتبر باقی خواهد ماند.
- ۲- هر یک از طرفهای متعاهد می‌تواند با آگاه نمودن کشور امین استاد از قصد خود مبنی بر کناره گیری از این موافقتنامه به صورت کتبی، حداقل شش ماه قبل از تاریخ کناره گیری، از این موافقتنامه کناره گیری نماید.
- ۳- این موافقتنامه می‌تواند با موافقت تمام طرفهای موسس برای دوره زمانی مشابه تمدید شود.

این موافقتنامه در عشق آباد در تاریخ ۵ اردیبهشت ۱۳۹۰ هجری شمسی برابر با ۲۱ جمادی الاول ۱۴۳۲ هجری قمری برابر با ۲۵ آوریل ۲۰۱۱ میلادی در یک نسخه اصلی به زبانهای فارسی، عربی، ازبکی، ترکمنی، روسی و انگلیسی که کلیه متون دارای اعتبار یکسان می‌باشند، امضاء گردید. در صورت اختلاف در تفسیر متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

برای گواهی مراتب بالا، نمایندگان طرفهای متعاهد که از سوی روسای دولت‌های خود مجاز می‌باشند، این موافقتنامه را امضاء نمودند.

دفتر هیئت دولت

از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران

از طرف دولت سلطان نشین عمان

از طرف دولت قطر

از طرف دولت ترکمنستان

از طرف دولت جمهوری ازبکستان

بسمه تعالیٰ

موافقتنامه

تأسیس دالان حمل و نقل و گذر بین المللی

بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران، سلطان نشین عمان،

دولت قطر، ترکمنستان و جمهوری ازبکستان

(موافقتنامه متعلق آباد)

دولتهای جمهوری اسلامی ایران، سلطان نشین عمان، دولت قطر، ترکمنستان و
جمهوری ازبکستان که از این پس طرفهای متعاهد نامیده می‌شوند
با تمایل به حمایت و تحکیم همکاری‌ها و توسعه روابط اقتصادی بین خود،
با تصدیق روند موجود تقویت و توسعه پیشتر روابط اقتصادی ملت‌های خود در
سطوح منطقه‌ای و جهانی؛

با تأیید اهمیت موافقتنامه‌های بین‌المللی موجود در زمینه حمل و نقل کالاهای
گذری از طرق زیرساختهای ریلی، جاده‌ای و بندری و همچنین نیاز به تسريع توسعه
اقتصادی پایدار در کشورهای خود؛

با تاکید بر تعهدات خود نسبت به تأمین تسهیلات لازم برای حمل و نقل و گذر
سریع، روان و کارآمد کالا و مسافر به سایر کشورها و بالعکس و بهره برداری از
موقعیت‌های جغرافیایی خود؛

با ابراز تمایل خوبش نسبت به توسعه و تقویت توانمندی‌های خود برای تسهیل حمل
و نقل و گذر کالا و مسافر بر اساس قوانین ملی موجود و طبق استانداردها و
کنوانسیونهای بین‌المللی حمل و نقل؛

با ابراز امیدواری نسبت به استفاده از حداقل تلاش ممکن در جهت بهره‌برداری از
زیرساختهای حمل و نقلی موجود به منظور حمل و نقل و گذر کالا و مسافر از طرق
قلمروهای خود؛

به شرح زیر توافق نمودند:

ماهه ۱

تعاریف

تعاریف و اصطلاحات به کاررفته در این موافقتنامه دارای معانی زیر می‌باشند:

دفتر رهیشت دولت

- الف) متصدی حمل و نقل: هر شخص حقیقی یا حقوقی که در قلمرو یک طرف متعاهد به ثبت رسیده و بر اساس قوانین ملی کشور خود مجاز به انجام عملیات حمل و نقل بین المللی کالا و مسافر باشد.
- ب) طرفهای موسس: به طور مشترک دولتهای جمهوری اسلامی ایران، سلطان نشین عمان، دولت قطر، ترکمنستان و جمهوری ترکیه ثان،
- پ) کالا: تعلیمی انواع کالاهای اقلام (با سیستم کدگذاری هماهنگ؛ که متصدی حمل و نقل، حمل آنها را به استناد قرارداد حمل از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین المللی بر عهده می‌گیرد.
- ت) کالاهای خطرناک: هر نوع ماده، فرآورده و یا خابهاتی که به دلیل خصوصیات خود، می‌تواند در فرآیند حمل و نقل، بارگیری یا تخلیه بار، باعث انفجار، آتش سوزی یا آسیب رساندن به کالاهای زیرساختمانی حمل و نقلی و نیز زندگی، سلامت، محیط زیست و امنیت ملی شود.
- ث) دالان حمل و نقل و گذر بین المللی: شبکهای از سامانهای اصلی حمل و نقل که کشورهای طرفهای متعاهد را به منظور حمل و نقل بین المللی کالا و مسافر از طریق حمل و نقل زمینی یا دریایی به یکدیگر مرتبط می‌نماید.
- ج) حمل و نقل بین المللی: جابجایی کالا و مسافر با استفاده از شیوه‌های مختلف حمل و نقل (زمینی یا دریایی) از قلمرو ملی طرفهای متعاهد.
- چ) سرمایه گذاری: هرگونه سرمایه‌ای که از طرف نهاد موسسه مالی یا اهداء گشته سرمایه در جهت توسعه پروژه‌های زیرساختمانی حمل و نقلی در مسیر دالان حمل و نقل و گذر بین المللی تأمین شود.
- ح) حمل و نقل چندوجهی: حمل کالا با استفاده از حداقل دو شیوه مختلف حمل و نقلی.
- خ) مسافر: شخصی که هزینه‌های حمل و نقل را برای سفر از یک نقطه به نقطه دیگر توسط حمل و نقل زمینی یا دریایی از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین المللی پرداخت می‌کند.
- د) حمل و نقل مسافر: خدمات حمل و نقل برای انتقال مسافر توسط حمل و نقل زمینی یا دریایی از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین المللی.

دفترهای دولت

ذ) کالاهای فاسد شدنی؛ هر نوع کالایی که نیاز به اقدامات حفاظتی و روند گذر سریع در عبور از مرز (زمینی و دریایی) و از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی داشته باشد

ر) بندر؛ محلی که کشتی در آن بهلو می‌گیرد و برای کشتیرانی دریایی بین‌المللی باز است و از آن برای بارگیری و تخلیه کالا و سوزار و پیاده کردن مسافر استفاده می‌شود.

ز) گذر؛ حمل و نقل کالا و مسافر از قلمرو یک طرف مسند از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی که نقاط مبدأ و مقصد آن در خارج از قلمرو آن طرف متعاهد باشد.

ژ) حمل و نقل کالا؛ حمل و نقل کالا از یک نقطه به نقطه دیگر در ازای هزینه حمل.

ماده ۲

شرایط عمومی موافقتنامه

۱- مقاد این موافقتنامه امور حمل و نقل و گذر بین‌المللی کالا و مسافر از طریق قلمرو کشورهای طرفهای متعاهد به وسیله حریک از شیوه‌های حمل و نقل (زمینی و دریایی) در طول مسیرهای تصویب شده از طرف شورای هماهنگی که طبق ماده (۹) این موافقتنامه تشکیل شده است را تنظیم می‌کند.

۲- مقام‌های صلاحیتدار طرفهای متعاهد برای اجرای این موافقتنامه، به شرح زیر خواهند بود:

- در جمهوری اسلامی ایران؛ وزارت راه و ترابری

- در سلطان نشین عمان؛ وزارت حمل و نقل و ارتباطات

- در دولت قطر؛ وزارت امور خارجه - همکاری های بین‌المللی

- در ترکمنستان؛ وزارت حمل و نقل ریلی، وزارت حمل و نقل موتوری و خدمات دولتی دریانوردی و حمل و نقل رودخانه‌ای

- در جمهوری ازبکستان؛ وزارت روابط اقتصادی خارجی، سرمایه گذاری و تجارت، آزادس حمل و نقل رودخانه‌ای و وسائل نقلیه ازبکستان، شرکت ریلی سهامی

عام «راه آهن ازبکستان»

وزیر «وزیر دولت

۳- این موافقنامه حقوق و تعهدات هریک از طرفهای متعاهد در قبال موافقنامه‌ها و
معاهدهای بین‌المللی که عضو آن می‌باشند از جمله موارد منعکسه بین طرفهای
متعاهد را نقض نخواهد کرد.

ماده ۳

اعداد موافقنامه

طرفهای متعاهد موارد زیر را به جام خواهند داد:

- ۱- ایجاد دلان حمل و نقلی قبل اعتماد به منظور گذر و حمل و نقل منظم کالا و
مسافر بین کشورهای آسیای مرکزی و بنادر خلیج فارس و دریای عمان و صادرات
- واردات کالا از طریق دلان حمل و نقل و گذر بین‌المللی.
- ۲- افزایش سرعت حمل و نقل کالا و مسافر با هدف بهینه سازی هزینه‌های حمل.
- ۳- افزایش کارآئی استفاده از توان حمل و نقلی و گذری طرفهای متعاهد.
- ۴- جذب کالاهای گذری کشورهای دیگر از طریق دلان حمل و نقل و گذر بین‌المللی.
- ۵- افزایش اثر بخشی روابط حمل و نقلی به منظور تنظیم حمل و نقل و گذر کالا و
مسافر از قلمرو طرفهای متعاهد.
- ۶- تسهیل دسترسی به بنادرهای بین‌المللی با استفاده از حمل و نقل دریایی و زمینی از
طریق دلان حمل و نقل و گذر بین‌المللی.
- ۷- تامین امنیت سفر و اجرای استانداردهای بین‌المللی این‌می درخصوص حمل و نقل
و گذر کالا و مسافر و نیز حفاظت معیبط زیست طبق استانداردهای بین‌المللی.
- ۸- ایجاد شرایط برای و غیرتبعیض آمیز برای تامین کنندگان تمامی شیوه‌های خدمات
حمل و نقل.
- ۹- ساده سازی و هماهنگ نمودن استاندارسی و مراحل حاکم حمل و نقل و گذر
بین‌المللی کالا و مسافر طبق موافقنامه‌ها و استانداردهای بین‌المللی موجود.

ماده ۴

دلان حمل و نقل و گذر بین‌المللی

- ۱- طرفهای متعاهد به استناد این موافقنامه، دلان حمل و نقل و گذر بین‌المللی که
کشورهای آسیای مرکزی را به بنادر واقع در خلیج فارس و دریای عمان متصل
[دفترهای دولت]

من نماید، تأسیس خواهند نمود که از این پس دلالان حمل و نقل و گذر

بین‌المللی «نامیده» می‌شود.

۲- طرفهای متعاهد مسیرهای دلالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی را تعیین و زیرساختها و شیوه‌های حمل و نقلی مورد استفاده در حمل و نقل کالا و مسافر را مشخص خواهند نمود.

۳- طرفهای متعاهد تسام اقدامات لازم را به منظور کمک به یکدیگر از طریق اسرارایه‌گذاری در پروژهای زیرساختهای حمل و نقل در مسیر دلالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی انجام خواهند داد.

ماده ۵

توسعه تسهیلات برای حمل و نقل و گذر بین‌المللی کالا و مسافر

۱- طرفهای متعاهد در حین اجرای این موافقنامه، طبق قوانین ملی خود تسهیلات موثر در زمینه حمل و نقل و گذر بین‌المللی کالا و مسافر از طریق قلمرو کشور خود را فراهم خواهند کرد.

۲- هر طرف متعاهد طبق قوانین ملی خود، صدور روایید به اتباع طرفهای دیگر، شاغل در امر حمل و نقل و گذر بین‌المللی را تسهیل خواهد نمود.

ماده ۶

قواعد حاکم بر حمل و نقل کالاهای خطرناک، ممنوعه و یا دارای استفاده دوگانه براساس این موافقنامه حمل و نقل یا گذر کالاهای خطرناک یا ممنوعه یا دارای استفاده دوگانه، از طریق قلمرو یک طرف متعاهد، بدون اخذ مجوز قبلی از آن طرف متعاهد ممنوع می‌باشد. طرفهای متعاهد این کالاهای را که توسط کارگروه پیگیری که طبق ماده (۱۰) این موافقنامه تشکیل شده است، در پرونکل الحاقی گردآوری و از سوی شورای هماهنگی اطلاع رسانی خواهد گردید، مشخص خواهند نمود.

ماده ۷

قواعد حاکم بر حمل و نقل کالاهای فاسدشدنی

طرفهای متعاهد گذر کالاهای فاسدشدنی در حین عبور از مرزهای طرفهای متعاهد را بدون هرگونه تأخیر غیر موجہ، تسریع و تسهیل خواهند نمود.

ماده ۸

مالیاتها و عوارض

- ۱- طرفهای متعاهد بهینه سازی عوارض، مالیاتها و دیگر حقوق دولتی، از جمله هزینه‌های ناشی از خدمات ارائه شده برای کالاهای گذری را صرف‌نظر از ماهیت یا هدف آنها پیگیری خواهد نمود.
- ۲- هزینه‌های ناشی از خدمات ارائه شده توسط تامین کنندگان خدمات می‌تواند در مورد کالاهای گذری وضع گردد.
- ۳- شورای هماهنگ با ایجاد ساز و کاری به منظور بهینه سازی میزان هزینه‌ها، عوارض و مالیات‌ها موافقت خواهد نمود.

ماده ۹

شورای هماهنگی

- ۱- طرفهای متعاهد به منظور اجرای این موافقتنامه، شورای هماهنگی را با مستولیت‌های زیر تشکیل خواهد داد:
 - الف) تنظیم موضوعات مربوط به اعمال و اجرای این موافقتنامه؛
 - ب) بررسی موضوعات اقتصادی، سازمانی، فنی و حقوقی مربوط به ایجاد دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی؛
 - پ) تدوین پیشنهادهای مربوط به افزایش جریان گذر کالا و افزایش جذابیت دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی؛
 - ت) تصویب مسیرهای دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی؛
 - ث) تهیه پیشنهادهایی به منظور بهینه سازی هزینه‌های حمل و نقل و گذر کالا و مسافر از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی با استفاده گسترده از حمل و نقل چند وجهی.
- ۲- شورای هماهنگی اولین نشست خود را ظرف مدت شش ماه از تاریخ لازم‌اجرا شدن این موافقتنامه به منظور تنظیم قواعد و رویده‌های شورا و نیز تعیین نحوه عملکرد کارگروه پیگیری برگزار خواهد نمود.

دفترهای دولت

۳- شورای هماهنگی حداقل سالی یک بار با بنا به درخواست هریک از طرفهای متعاهد،
به طور متناسب براساس حروف القبای انگلیسی، در قلمروی طرفهای متعاهد
تشکیل جلسه خواهد داد.

ماده ۱۰

کارگروه پیگیری

۱- طرفهای متعاهد ظرف مدت دو ماه پس از [مالاجرا] شدن این موافقنامه، کارگروه پیگیری مشکل از نمایندگان خود را تشکیل خواهد داد. این کارگروه سه ماه پس از تشکیل، به منظور ساماندهی کار خود جلسه‌ای را برگزار خواهد نمود.

۲- کارگروه پیگیری دارای وظایف زیر می باشد:

الف) تعیین مسیرهای دلان حمل و نقل و گذر بین‌المللی؛

ب) تهیه مطالعات پیرامون مالیاتها، هزینه‌ها و تعرفه‌هایی که در حال حاضر در بنادر و نقاط مرزی توسط هر طرف متعاهد وضع گردیده و ارائه پیشنهادهایی به منظور افزایش جذابیت دلان حمل و نقل و گذر بین‌المللی؛

ب) تهیه مطالعات مربوط به ایجاد تسهیلات حمل و نقل کالا از طریق قلمرو طرفهای متعاهد با در نظر گرفتن قرنطینه دامی و نباتی و نیز کالاهای متنوعه و دارای محدودیت؛

ت) تهیه پیشنهادهایی در جهت تحقق اهداف این موافقنامه به نحوی که با قوانین ملی هر طرف متعاهد مقایرت نداشته باشد؛

ث) تهیه و تدوین پیش‌نویس برنامه‌ها و پرونکل‌های مرتبط با این موافقنامه؛

ج) تهیه پیشنهادهایی برای هماهنگ سازی سیاست‌های حمل و نقلی و گذری با هدف توسعه دلان حمل و نقل و گذر بین‌المللی، پایانه‌ها، تاسیسات و زیرساختهای ضروری (بنادر و نقاط مرزی)؛

چ) تهیه پیشنهادهایی به منظور افزایش جریان کالاهای گذری از طریق دلان حمل و نقل و گذر بین‌المللی؛

ح) تهیه گزارش‌های ادولاری و جامع درخصوص پیشرفت اجرای این موافقنامه.

۳- کارگروه پیگیری، می‌تواند در صورت اقتضا، مفاد کنوانسیون بین‌المللی ساده و هماهنگ سازی تشریفات گمرکی که در کیونو در تاریخ ۱۸ می سال ۱۹۷۳ (برابر

با ۱۳۵۲/۲/۲۸) امضا شد را به همراه متن اصلاح شده آن پیرامون حمل و نقل گذری، برسی و پیشنهادهای خود را ارائه نماید.

ماده ۱۱

حل و فصل اختلافات

- ۱- هرگوله اختلاف میان هر یک از طرفهای متعاهد، ناشی از تفسیر یا اجرای این موافقتنامه از طریق مذکوره بین طرفهای ذیربیط حل و فصل خواهد شد.
- ۲- چنانچه طرفهای ذیربیط در اختلاف، ظرف مدت نه ماه از شروع مذاکرات به تولفقی دست تیپند، اختلاف به شورای هماهنگی ارجاع خواهد گردید.
- ۳- چنانچه شورای هماهنگی نتواند اختلاف را ظرف مدت یک سال از زمان ارجاع اختلاف به شورا حل و فصل نماید، اختلاف از طریق داوری حل و فصل خواهد گردید. طرفهای اختلاف درخصوص شیوه دلوری توافق خواهند نمود.

ماده ۱۲

الحق

- ۱- این موافقتنامه برای الحق هر کشوری، مفتوح خواهد بود.
- ۲- هر کشوری که قصد الحق به این موافقتنامه را داشته باشد کشور امین استناد را از قصد خود برای الحق آگاه خواهد نمود. کشور امین استناد، مراتب را به طرفهای موسس جهت بررسی، اعلام خواهد نمود.
- ۳- این موافقتنامه (۳۰) روز پس از آن که کشور امین استناد آخرین تاییدیه مكتوب طرف موسس را دریافت نماید برای کشور ملحق شونده لازمالاجرا خواهد گردید.

ماده ۱۳

کشور امین استناد

ترکمنستان کشور امین استناد این موافقتنامه خواهد بود. کشور امین استناد، نسخه‌های تصدیق شده این موافقتنامه را به طرفهای متعاهد ارسال خواهد نمود. کشور امین استناد، طرفهای متعاهد را از الحق سایر کشورها به این موافقتنامه و کناره گیری از این موافقتنامه، مطلع خواهد نمود.

ماده ۱۴

اصلاحات

این موافقتنامه می تواند پس از تصویب تمام طرفهای متعارفه اصلاح گردد. تسامی اصلاحات پس از اینه که تمامی طرفهای متعارفه چون لایحه این موافقتنامه خواهد شد.

ماده ۱۵

لازم الاجرا شدن

این موافقتنامه پس از آنکه ۳۰ روز از تاریخ توافق اعلامیه کتبی اخرين طرفه موسس به کشور آمن استان از طریق مجله دیپلماتیک میان بر تصویب یا تکمیل تغییی تشییع نشود لازم برای لازم الاجرا شدن آن، لازم الاجرا خواهد شد کشور آمن استانه طرفهای دیگر را از اعلام این موافقتنامه می بیند آنکه خواهد نمود.

ماده ۱۶

اعتبار

۱- این موافقتنامه به حدت (۱۰) سال از تاریخ لازم الاجرا شدن آن معتبر ملکی خواهد شد.

۲- هر یک از طرفهای متعارفه می تواند با آنکه نمودن کشور آمن استان از قصد خود می بینی بر کناره گیری از این موافقتنامه به صورت کتبی، حداقل تسعی ماه قبل از تاریخ کناره گیری، از این موافقتنامه کناره گیری نماید.

۳- این موافقتنامه می تواند با موافقت تمام طرفهای موسس برای دوره زمانی مشابه تمدید شود.

این موافقتنامه در مثل آندر در تاریخ ۵ اردیبهشت ۱۳۹۰ هجری شمسی، برای با ۲۲ جمله ای اول ۱۳۷۷ هجری قمری برای ۲۵ آوریل ۲۰۱۱ میلادی در یک نسخه اصلی به زبانهای فارسی، عربی، ازبکی، ترکمنی، روسی و انگلیسی که کلیه متون دارای اعتبار پیشان می باشند امضاء گردید. در صورت اختلاف متن انگلیسی معتبر خواهد بود.

برای گواهی مراتب بالا، نمایندگان طرقهای متعارف که از سوی روسای دولت‌های خود مجاز می‌باشند، این موافقتنامه را امضاء نمودند.

از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران

از طرف دولت سلطان نشین عمان

از طرف دولت قطر

از طرف دولت ترکمنستان

از طرف دولت جمهوری ازبکستان